

Мамині казки про зайчика

Зоряна Живка

Перша казочка

– Ну, що ж вам сьогодні розказати? – спитала мама, сідаючи на стілець біля Сашкового ліжка.

– Казочку! – одразу попрохав Сашко.

– Ні, не хочу казку! Вони все одно вигадані. Краще справжню історію! Або з Біблії!
– одразу заперечила Оксанка. Вона була на п'ять років старша від братика, й уже ходила до третього класу.

– А я хочу казочку! Про зайчика! – захнюпав малий.

Мама зітхнула, подивилася на доньку, на сина, кинула поглядом у вікно, де з вечірнього неба крізь фіранку зазирає до кімнати місяць-молодик.

– Буде вам казочка про зайчика, – Сашко одразу всміхнувся й міцно притулив до себе свого іграшкового улюбленця, Оксанка ще хотіла сперечатися, але мама одразу додала. – Проте геть правдива.

Жило в одному лісі Зайченя. Воно було ще зовсім мале, трохи неслухняне, а також непосидюче й дуже допитливе. Все йому цікаво: і де сонечко спить, і скільки років старому дубові, й чому трава зелена, а небо синє...

Одного вечора, коли мале Зайченя лягало спати (а того дня воно добряче набігалося в лісі, граючи з друзями), спитало в матусі Зайчихи:

– Мамо, а ви з татом давно живете в цьому лісі?

– Так, синку, ми тут народились і вирости.

– А ліс тоді був великий?

– Старий і великий, як і зараз.

– І в ньому так само текла Синя річка?

Мама Зайчиха ствердно хитнула головою:

– І коли моя мама народилася, наш ліс також був старий і великий, і в ньому текла Синя річка, і росли могутні дуби та клени біля галявини... І коли моя бабуся, й навіть бабуся моєї бабусі були маленькими, ліс усе одно був древнім і величним, а небо голубим...

– Виходить ліс ріс завжди? – запитав маленький вуханчик.

– Ні, мій хлопчику, – й матуся Зайчиха поправила на ліжечку ковдру.

– А звідки ж він тоді узявся, наш ліс, і річка, й небо?

Мама Зайчиха уважно подивилася на свого малого поспитайлика, он який він вже дорослий: такі серйозні запитання постають у його сіренькій голівці.

– Усе, що ми бачимо: всі дерева, кущі, травичку, зірочки в небі, звірят, великих і малих... І навіть те, що ніколи не бачили: велику ріку, до якої стримить наша Синя річка, ті теплі краї, куди відлітають на зиму наші птахи, й навіть людину – все-все на світі створив Бог.

- І нас із тобою?

- І нас із тобою.

Зайченятко вагалось, про що б його ще запитати матусю, адже скільки нових "хто, що, як, де, коли й чому?" постало в його голові. Але мама Зайчиха поцьомала його:

- На добраніч! Спи вже!

Й рушила з кімнати.

"Який же Бог? - міркувало собі Зайченя. - Мабуть Він дуже-дуже могутній, бо створив такий великий світ. І мудрий, тому що все на світі до ладу: небо синє, трава зелена, сонце тепле... А ще мабуть добрий... Адже Він створив смачну моркву й капусту. І про всіх піклується."

Наступного ранку зайчика розбудив золотавий побратим, сонячний зайчик, і нагадав, що за вікном чудовий новий день, то ж годі лежати в постелі, краще бігти на вулицю. Отож Зайченя встало, застелило ліжечко, вмилося і поспішило на кухню. Там мама Зайчиха готувала щось смаченьке до сніданку.

- Матусю, я так хотів у тебе вчора спитати: який Бог?

- Ото запитаннячко! Ну, Він всемогутній, мудрий, добрий, турботливий...

Слухаючи маму, Зайченя схвально хитало головою, мовляв, так я і думав.

- ...і вічний.

А ось тут постало знову запитання.

- А як це вічний?

- Це такий що немає ні початку, ні кінця.

- Тю, хіба таке буває, щоб ані початку, ні кінця, - здивувався малий. - Все десь починається: і дуб - від кореня, і річка від джерела...

Мама Зайчиха ласкаво всміхнулася й витягла з печі деко, а на ньому всілякої смакоти повно:

- На ось тобі, поспитайлику малий, бублика. Та перш ніж вкисити, пошукай мені, де в нього початок, а де кінець.

Зайченя взяло з дека теплий хрумкий бублик, повертіло його туди, сюди... Нема в бублика ні початку, ні кінця.

- Ото ж бо! Є таки речі, що не мають ні початку, ні кінця! - похитала головою мудра матуся. - То життя людини, звіра чи птаха, чи квітки, як річка біжить від джерела й до гирла, від народження й до смерті, але Бог не постає й не зникає... А тепер хрумай бублика й біжи до друзів, - проказала Зайчиха.

А малий вуханчик ще довго потім міркував над маминими словами, й думав, що є на світі речі, які не просто зрозуміти: Бог добрий так само, як сонце тепле, і мудрий, і всемогутній. А є таке дивне слово як вічність, кругле, наче бублик, схоже на велику таємницю...

Друга казочка

Цього разу після вечірньої молитви матуся сіла на Оксанчине ліжко та знову запитала:

- Що ви хочете послухати на добраніч, мої маленькі?

- Казочку, казочку! Про Зайченя! - одразу вигукнув Сашко.

Оксанка вже не сперечалася й матуся стала оповідати.

Коли ввечері мама Зайчиха зайшла до синочкової кімнати, щоби побачити, чи вклався вже її маленький неслух у ліжечко, то вона побачила... Просто жах, що вона побачила! Від несподіванки аж у лапи сплеснула:

- Лишенько моє вухате! Що ж це ти робиш?

Зайченятко замість того, щоб укладатися спати, поскидало на ліжко купу речей і тепер сиділо та старанно збирало заплічник.

- Я, мамо, завтра рушаю в мандри, - статечно промовило Зайченя.

- У мандри? Куди це ти вирішив помандрувати? - ще більше здивувалася Зайчиха.

- Ще не знаю, чи близьким буде мій шлях, чи далеким, але конче мушу йти...

- Та куди ж? - зовсім занепокоїлася матуся.

- Хочу знайти Бога, побачити Його, вклонитися Йому, й подякувати за те, що Він створив наш ліс таким гарним...

- Хух! - полегшено зітхнуло Зайчиха, засміялася й сіла на стільчик. - Оце утнув малий!

- Чого ти смієшся?! - здивувався й навіть трохи образився зайчик. - Хіба я кепсько придумав? Адже ти сама мене вчила, що коли мене хтось вгощає солодкою морквинкою чи ще чимось смачненьким, то завжди слід казати "дякую" або "спасибі". А Бог же створив усю моркву на світі! Та що там моркву, цілий світ! - вигукнув малий, бо ніяк не міг збагнути, чому мама спочатку здивувалася, потім злякалася, а тепер сміється.

- Ой, розвеселив же ти мене! А я була вже за серце схопилася! - Зайчиха похитала головою. - Хіба ж я з того сміюся, що ти хотів подякувати Богові за моркву та всенький світ? Ох! Та ж треба дякувати. І щодня. Адже все, що тільки маємо, від Нього, від Творця, до нас приходить. Він і сонечку щодня каже сходити, і дощику вчасно йти, а травичці рости. І навіть зимі-сніговійці наказує не бути надто холодною... Але ж - рушати для цього в мандри, з заплічником! Ох!

- З заплічником, щоб харчів з собою взяти, і светра теплого - я ж не знаю, як далеко йти, - відповів зайчик.

- Бо нікуди йти не треба! - усміхнулася матуся. - Господь є скрізь, де Його люблять. Тож, коли хочеш подякувати Йому за щось чи попросити про щось, просто скажи - й Він почує.

- Отак просто... І йти нікуди не треба? - трохи розчаровано проказав малий. Йому вже ввижалися героїчні пригоди майбутньої славної подорожі. - Сказати й почує? Скрізь? Хіба таке можливо?

- Мабуть нам із тобою це видається неможливим: чути кожного, хто тільки покличе, та ще звідусіль. Але, подумай сам: якщо Бог створив цілий світ, і всіх істот, що мешкають у ньому - й наш ліс, і старий дуб, і Синю річку, а також нас із тобою, то чому Йому буде важко почути, коли якесь творіння позве Його?

- А й правда! - зраділо Зайченя. - Тепер я щодня буду дякувати Богові за все те добре та радісне, що Він нам посилає. Розказуватиму Йому про свої справи...

- Молодець! А тепер - нумо поскладаймо речі до шафи, а тоді стели постіль й вкладайся спати. Пізно вже.

- Зажди, матусю, а можна ми завтра з друзями таки трохи поподорожуємо? Не далеко, тільки на нашій галяві... та ще до річки добіжимо... Га, матусю, можна?

Зайчиха зітхнула - що вже з ним зробиш, з цим капосником малим.

- Тільки недалеко, глядіть.

І вони разом прибрали в кімнаті.

Потім у ліжечку Зайчєня ще довго дивилося на зорі, які зазирали до кімнати крізь віконце, й думало, що як же це добре: аби поговорити з Богом, не треба йти в далекі світи, а варто лише тихенько покликати - і Він почує. Адже на світі є багато чудових речей, просто скарбів, за які маленький зайчик хотів сказати Творцеві: "Дякую!" І найпрекрасніший у світ Божий дар навіть не морква, а його добра та мудра матуся.

- Я теж щодня дякую Господу за тебе, матусю! Ти в нас найкраща в усьому світі! - сказала Оксанка, цьомаючи маму надобраніч.

- Бо навіть зайчикова мам не знає таких казочок, як ти, - додав Сашко, й обійняв свого іграшкового товариша.

Мама нічого не сказала. Вона тільки всміхнулася.

Третя казочка

- Тож Зайчик таки вирушив у мандри? - спитав увечері маму Сашко.

- Та трохи помандрував, - усміхнулася мама. - Але не довго, якраз, аби встигнути до обіду. А вже вдома на нього чекала Велика Таємниця.

- Так уже й таємниця? - не повірила Оксанка.

- Еге ж, найсправжнісінька, - загадково мовила мама. - Слухайте.

Отож наступного дня Зайчєня зі своїми товаришами мало захоплюючи подорож довкола їхньої Великої Галявини до самої Синьої Річки. Ось. Нагулялись, аж потюмились. І зголодніли добряче.

Прибігло Зайчєня додому обідати.

Проте маленький вуханчик був таким уже поспитайликом, що розпитувати маму з татом про всєньке все на світ не втмлювався ніколи. Ось і за столом він знову спитався:

- Матусю! Ти казала, що Бог мене чує, так?

- Так, малий, так. І тебе, і мене, і кожного, хто Його погукає. Розмова з Богом називається молитвою.

- А Йому не тяжко всіх слухати - це ж скільки зайчиків кличуть Його щодня. А ще ж і мишки, й білочки, і їжачки, і пташки... І скільки всіх звірят лише в нашому лісі!

- Не тяжко, адже я Тобі казала, що Бог усемогутній. Він же створив кожного з нас, звірят, і людей також, і ще ангелів... Усіх, багато-багато. Й кожного він чує та знає на ім'я.

- Мамо, а якщо Бог може зробити все, що завгодно, то можна Його й попросити, правда?

- Правда!

- І Бог відповість?

- Аякже! Якщо те, що ти просиш, на добро тобі й тим, хто довкола тебе, то Господь подарує тобі те, прохане. А якщо з того вийде щось лихе чи просто непотрібне, то скаже: "Ні, малий, того робити не варто!" А часом буває, що просять у Бога річ добру, але не вчасно, тоді Господь відповідає: "Зачекай!".

- Так само, як і ви з татом!

- Атож...

Зайчик зрадів. Он як воно виходить: із самим Творцем неба, землі та нашого лісу можна говорити так просто, як із мамою чи татом. І навіть попросити про щось. Клас! Але знов у вухатій голівці юрмляться запитання.

- А звідки Богові відомо, чи буде прохане на добро? Адже то буде в майбутньому...

- Та Він же мудрий! Дивися, навіть я, коли печу печиво, то знаю скільки кориці слід покласти, кільки горіхів. Знаю, що та присмака зашкодить, а інша добре пасує до тіста. Ще того печива нема, тільки тісто замішую, а вже знаю яке воно буде: чи шоколадне, чи медове, чи горіхове. А наш Творець дуже-дуже мудрий!

Зайчик дуже поважав свою мудру матусю. Аякже, вона бо знає відповіді на стільки запитань! І печиво випікає дуже смачне, і коржики, і бублики, і медяники, і купу всяких лакіток. Знає, як усе до ладу зробити в хаті й на городі. То тим паче Бог, який створив для нього таку мудру матусю, має бути в сто тисяч разів мудріший. Цікаво, а чи можна...

- Матусю, а можна зробити Богові подарунок? - тихенько проказало Зайченя. - Щось таке, від чого Він зрадіє? А то виходить, що Творець нам усе дарує й дарує, а Йому ніхто й нічого - то якось зле виходить.

Зайчик ще не уявляв, що можна подарувати Богові, такому мудрому і могутньому.

Таку ж гарну квіточку, як сам викохав для матусі? Чи найбільшу морквинку? Ні, не годиться... Адже то все Божі дарунки йому, зайчикові. Може, матуся знає?

І матуся таки знає! Зайчиха також стишила голос і пошепки, ніби повідаючи велику таємницю, прошепотіла зайчикові:

- Хоча наш Бог і всемогутній, і дуже мудрий, і Сам щедро всіх обдаровує, дуже легко зробить і для Нього щось радісне.

- Справді! От класно! А як? - зраділо Зайченя.

- Бог дуже радіє, коли Його творіння роблять добрі справи - усміхаються й вітаються, поводяться чемно, допомагають іншим, і близьким і геть незнайомим, коли ті потраплять у халепу, роблять подарунки тим, хто довкола - не чекаючи на взаємність, а просто так...

- І це все радує Бога? А чому? - не зрозумів малий. І справді, дивовижа якась: виходить якщо подарувати морквинку тому капосному Хом'ячку, вийде ніби подарував її Богові? Не може бути...

- Бо коли ми любимо тих, хто довкола нас, то стаємо схожі на нашого Творця, який любить усіх і сам є Любов. Це Велика Таємниця.

- Ага... - зайчик на мить задумався. - Так просто виходить... Але, матусю, зажди, це

ж якщо порадувати Бога так легко, то й засмутити його просто. Коли добрі вчинки Його радують, тоді лихі, виходить, смутять?

- Так, мій вуханчику, - матуся Зайчиха вже давно поприбирала зі столу й сіла до вікна шити. І Зайченяті вже давно було час бігти надвір гуляти. Але ж така важлива розмова, які ж тут ігри?

- Виходить, кожного разу як я роблю шкоду чи не слухаюся, то засмучую не лише тебе чи тата, але й Бога? - міркував далі зайчик. - Ото кепсько... А що ж робити?

- А що ти робиш, як нашкодиш удома?

- Ну... перепрошую вас із татом, стараюся поприбирати за собою чи ще якимось виправити, якщо можна... Правда, так не завжди виходить - виправити зроблену шкоду. І дуже стараюся не робити такого знову, - промовив малий. Ех, воно, правда, геть не завжди виходить не робити шкоди знову... Інколи капості самі приходять, ніби з мішка сипляться.

- Отож і Бога слід перепросити. Він вибачить.

- І не буде через мене сумувати?

- Тоді вже не буде.

- Ото клас! Матусю, дякую, що розповіла мені стільки таємниць про Боже Серце! Ну, я побіг!

Отепер Зайченя могло бігти бавитися досхочу! Всі запитаннячка на сьогодні вже дістали свої відповіді, й могли відпочити. Дозавтра він обов'язково назбирає нових. А нині ще спробує подарувати Богові хоч одненьку радість - занесе свою найкращу морквинку тому капосному Хом'ячкові, він бо зараз застудився й сидить удома. А ще перепросить Творця за всі свої попередні недобрі вчинки - щоби Господь не був через нього, зайчика, сумний.

- Щастить же цьому Зайчикові з казочки! - тихенько зітхнула Оксанка.

Сашко, наслухавшись про зайчикові таємниці, заснув.

- Чому? - здивувалася мама.

- Ну, він вирішив попросити в Бога пробачення й далі бути слухняним, і буде. Бо він же в казці. А я щодня стараюся бути хорошою, але завжди щось не так роблю. В мене так не виходить: завжди бути чемною, слухняною, привітною, любити тих, хто мене не любить... Я навіть із Сашком сварюся, бо він вредний. ...Правда, він думає, що то я вредна...

- Он воно що! - усміхнулася матуся. Ні не зайчикова, а Оксанчина й Сашкова. Хоча зайчикова теж напевне б усміхнулася. - Але ж ти маєш для усіх своїх добрих задумів Найліпшого Помічника.

- Якого?

- Спасителя. Сам Ісус допомагає тобі робити добро. Коли ти любиш Його й Він живе у твоєму серці - то Його власні, Божі, любов і світло світять довкола тебе просто з твого серця, ніби з ліхтарика. Тільки не забувай просити Його про допомогу щодня, і перепрошувати, коли раптом засмутиш Господа своїм гріхом. Бог завжди-завжди допомагає тим, хто потребує Його допомоги. Особливо, коли ми хочемо чинити Його

волю. – Тут Сашкова й Оксанчина матуся поправила ковдри й вимкнула світло. – Спіть, мої маленькі. Добраніч!